

■ Потребительская кооперация

КТО ЗАМОЛВИТ
О НАС СЛОВО?

О потребкооперации сегодня снова заговорили. Далеко не в лестных тонах. Слов нет, недоработок в системе предостаточно: и в полках магазинов хоп шаром покати, и культура обслуживания оставляет желать лучшего, заготовка и переработка сельхозпродукции падает... Но это не только вина, но и беда потребкооперации. И у нее проблем, связанных с нашим смутным временем, пруд пруди. Работа с кадрами, состояние общественного питания — об этом сегодня говорят заместитель председателя правления Стародорожского райпо М.А. ЗАХАРОВА и заместитель председателя правления Любанского райпотребсоюза Т.И. КОСТЕНКО.

М.А.Захарова:

— Лозунг: «Кадры решают все» сейчас, может быть, актуален как никогда. От грамотности, умения наших работников мыслить и действовать по-современному зависит успех на любом участке. Каждый должен знать, как он «завязан» на экономических результатах, обязан помнить, что рентабельность отрасли зависит от его личного вклада.

Я считаю, сейчас — самый трудный период в работе с кадрами. Казалось бы, что еще нужно? Нет закрытых магазинов, нет проблем с заполнением вакантных мест. Но это не радует.

Наращивать объемы порой не позволяют финансовые затруднения, и как следствие — сокращение численности или штатов.

Мы, конечно, стараемся трудоустроить своих людей, для чего открываем подсобные промыслы. В нашем районе в последнее время задействованы цехи безалкогольных напитков, швейный, столярный, по розливу вина, оборудуются цех по производству драже «Полюшко». Но это все рабочие места для кадров массовых профессий. Труднее со специалистами, молодежью. Конечно, очень обидно, когда специалист высшей квалификации переводится на рабочую должность.

Раньше существовало такое понятие, как кадровая политика, добавлялось еще слово: партии. Нет партии — нет политики? В последние годы нам стало работать проще: нет диктата сверху. Однако чрезмерная самостоятельность, когда приходится вариться в собственном соку, тоже тягостит.

А кто должен осуществлять кадровую, да и не только кадровую, политику в потребкооперации? У нас в отрасли есть свой НИИ. Постановлением правления Белкоопсоюза ему было дано задание разработать перечень должностей для замещения их специалистами с высшим и средним специальным образованием и на этой основе — методику прогнозирования потребности в кадрах. Но и сегодня этих документов у нас нет.

«Благодаря» безработице, хоп и грешно так говорить, сократилась текучесть кадров. Может, поэтому в последнее время мало внимания уделяется устройству быта работников нашей системы. Хотя в нашем райпо построено 50 благоустроенных квартир, 30 семей и 26 холостяков проживают в общежитии, но в очереди на получение жилья стоят 129 семей и 18 человек — на получение места в общежитии. А за последние два года не сдано ни одного метра жилья.

Социальная сфера — это не только жилье. Это и обустройство рабочих мест, и соблюдение санитарных норм, и оборудование комнат отдыха, кабинетов психологической разгрузки, и многое другое. Чтобы развивать социальную сферу, нужно, чтобы наши конечные результаты, наша рентабельность удвоились. Но для этого опыт-таки нужны финансы. Конечно, средств не хватает. Но раньше средства на строительство аккумулировались в общепотребсоюзе. Может быть, следует возродить опыт прошлых лет? И строить объекты сообща?

Помните, в начале прошедшей отчетно-выборной кампании было страшновато выходить к пайщикам. Думалось, что все беды нашего несладкого существования будут

приписаны именно потребкооперации. Но зато как было приятно, когда люди с большим пониманием отнеслись к нашим проблемам.

Ни для кого не секрет, что мелкая розница на селе, автомагистраль, предприятия с низким объемом товарооборота, торговля некоторыми необходимыми изделиями на сегодняшний день убыточны. «В колеечку» влетает транспорт.

Наши конкуренты обустраивают свои торговые точки только в городе, их не тревожит доставка товаров в глубинку. А если представить, что потребкооперация тоже ищет только свою выгоду и убыточные предприятия закрыты? А как же люди? Естественно, правление райпо не может пойти на такой шаг.

Т.И.Костенко:

— Нынче лихорадит и отрасль общественного питания. Непрерывный рост цен и тарифов, снижение покупательной способности приводит к тому, что многие хозяйства, промышленные предприятия начинают отказываться от наших услуг. Пошли на такой шаг завод металлоизделий и два совхоза.

Чтобы не допустить харакалы отрасли, постоянно наращиваем товарооборот, выпуск продукции собственного производства, экономно используем материально-технические ресурсы.

Сейчас наиболее посещаемые предприятия — магазины кулинарии, отделы, кафе, бары.

В районе два магазина кулинарии, три кафе, которые дают свыше 20% всего объема товарооборота. Ибо здесь постоянно обновляется и расширяется ассортимент с тем, чтобы продукция была всегда качественной, свежей, привлекательной. А для этого сырья ищем, можно сказать, по всей республике. И добываем почти до трети товарооборота.

Закупили у колхозов и населения более двух десятков тонн мяса. Закуп товаров непосредственно у поставщиков более экономически целесообразно, т.к. вся торговая надбавка остается в объединении.

Для увеличения выпуска собственной продукции переоборудовали складские помещения в цех по производству 4—5 наименований колбасных изделий и копченостей производительностью 200 килограммов в сутки.

В последнее время за счет значительного увеличения цен на сырье возросла стоимость сдобно-булочных, кондитерских изделий, что, естественно, сказывается и на реализации продукции. Поэтому, чтобы сохранить достигнутые объемы, обновляем ассортимент, удешевляем изделия за счет снижения содержания сахара, жиров и других компонентов. Сами заготавливаем и перерабатываем овощи и фрукты под полную потребность, а также для торговли.

До нынешнего года предприятия общественного питания были освобождены от налога на добавленную стоимость по обороту собственной продукции. Теперь этой льготы мы лишены. И платим за квартал по 10 и более миллионов рублей. Значит, и нашему потребителю от этого не легче.

Бизнес можно парануть с табуреткой на трех ножках, что убавляющих выторчасць, фінансавыя інвестыцыі, гандаль. Калі ад табурэткі адваліцца адна ножка, пэўны час вы захаваеце раўнавагу, але ўсё роўна абавязкова упадзеце.

Для існавання і працвітання любога прадпрыемства неабходна цеснае супрацоўніцтва фінансіста, прамыслоўца і прадаўца. Адназначна дзеянні кампаньёнаў, калі кожны адказвае за сваю сферу, не заваляць справу. Аб'ядноўвае іх адзіная мэта — дабрабыт. Аднак дасягнуць яе магчыма толькі арганізаванымі намаганнямі ўсіх членаў грамадства — запісана ў праграме Саюза прадпрымальнікаў Рэспублікі Беларусь. Складана праводзіць эканамічныя рэформы ў краіне, дзе большасць насельніцтва не разумее і не падтрымлівае прадпрымальніка. Нягледзячы на гэта малы бізнес у рэспубліцы развіваецца, колькасць прадпрыемстваў недзяржаўных форм уласнасці перавысіла 200 тысяч. «Прэзыхны разнастайныя палітыцы, якія стымулююць прадпрымальніцкую дзейнасць, за год ці два можна забяспечыць работніку штомесячны даход у 250-300 долараў на працягу 10-15 гадоў вывесці рэспубліку на ўзровень жыцця краін Еўрапейскага саюза», — чытаем далей у праграме.

Падкрэслівалася: бедны спажывец з даходам 23 долары ў месяц нявыгадны прадпрымальніку.

■ Прадпрымальніцтва

ХІСТКАЯ ТАБУРЭТКА

Усё глумачыцца проста. Каб атрымаць ад чалавека пэўную фінансавую карысць, трэба пакласці ў яго кішэню грошы, дакладней, даць магчымасць зарабіць іх. Дзяржава павінна даць нашаму асобу як плацельшчыка падаткаў. Таму выгада, каб працаўнік зарабіў як мага больш. Злучаныя Штаты Амерыкі маюць дзве асноўныя крыніцы папаўнення дзяржаўнага бюджэту: падатак з даходаў грамадзян і падатак на ўласнасць.

Наша ж эканоміка сілкуецца за кошт падаткаў, якія выплачваюць прадпрыемствы, арганізацыі, гаспадаркі. Таму няма дзяржаўнага інтарэсу да нашай кішэні, парожняя яна ці не.

Тым не менш сваімі галоўнымі партнёрамі беларускіх прадпрымальнікаў лічыцца дзяржава і прафсаюзы, паколькі залежаць ад палітыкі ўрада і прафсаюзнай тактыкі. Аднак устойліва сацыяльна «табурэтка» пакуль не атрымлівалася, і прадпрымальнік вымушаны дзейнічаць на сваю рызыку. Яго крытыкуюць, скептычна ставяцца да ўсіх пачынанняў і шнараць па яго кішэнях. Найўня дамаць, што прадпрымальнік у нашых умовах зарабляе шалёныя грошы

/рост заробатнай платы прадпрымальнікаў у 8 разоў адстае ад зарплат работнікаў дзяржаўных структур/. Толькі разлічыўшыся з усімі, хто прымаў удзел у справе, бізнесмен атрымлівае сам, калі наогул што-небудзь яму застаецца.

Бізнес, прадпрымальніцтва на самай справе не той заганны трафарэт — аперацыя па пакупцы танных тавараў для іх продажу па высокай цэне. Фільм амерыканскага эканаміста, лаўрэата Нобелеўскай прэміі Мільтона Фрыдмана «Свабода выбару» быў створаны ў 1990 годзе спецыяльна для гледач краін Усходняй Еўропы, каб растлумачыць прыяцпы рыначнай эканомікі. «Дык што такое свабода выбару? Гэта — магчымасць рэалізаваць свае, зарабіць грошы. Гэта — калі дзяржава не дыкае табе ў патыліцу, без эканамічнай свабоды няма свабоды чалавечай асобы», — сцвярджаюць аўтары фільма. Калі роўнасць членаў грамадства стаіць на першым месцы, а іх свабода — на другім, то ў такім грамадстве няма ні таго, ні другога.

Наталля ШМІДТ.

■ 1994 — Год сям'і

Ёсць у іх і свае
баяны, і свая
«сарвігалава»

«Мы — таварыскі, баявыя і вясёлыя, — так, з немайлою доляй гумару, характарызуе сябе самі Мікулічы з пасёлка Юбілейнага Сяніцкага сельсавета Мінскага раёна. — Але галоўнае — усе артысты». І сапраўды...

Сам Анатоль Міхайлавіч, інжынер-механік мінскай «Аграпрамтэхнікі», яшчэ і валодзець дзіммузыкай. Калісьці нават пасупіў у вузылішча імя Глінкі. Толькі вось «служыць музыкам» не давалася — хлопца захапіў дакладнымі навукамі. Музыка ж стала хобі. Паглядзеў 6 вы на яго калекцыю баянаў! Першы Анатоль атрымаў у падарунак дэўным-дэўно, у пятым класе. Зараз баянаў у доме Мікулічаў каля дзесятка. Няшмат, але сарод іх ёсць такое дзіва, як інструмент, зроблены ў 1932 годзе, і гонар гаспадары — электронаў.

Маці, Марыя Аляксандраўна, паводле агульнага прызнання дамажнік, умее рабіць усё. (Нават пакой уласнымі сіламі адрамантавала). Але больш ёй падабаецца займацца з кветкамі. Яе кукля нагадвае сапраўдную аранжэру.

Больш вясёльнасці гадоў Анатоль Міхайлавіч і Марыя Аляксандраўна пачаў. Амаль ніколі не спрачаюцца, упушчаны, што ім вельмі падабаецца ў жыцці. Нябесы ўзнагародзілі пайцярмі дзецьмі!

Тані вясёльнасці, Рамантычна, вершы піша. Звычайна прысвечаны іх сваім, блізкім. Свецца шагнаеца, займаецца ў вузылішчы мастацтва і культуры. Васьмігадовая Насця — самая неспраўдзяная. Яе ў сям'і пішчотна называюць «сарвігалавой». Ёсць яшчэ і пайцоткава Воля, і доўгачаканы сын — двухгадовы Саша. Яму, з-за сіпільна ўзросту, дазволена больш за астатніх. (Насця без крыўды заўважае: «Заўсёды раскідвае рэчы, а мне за іх прыбрай»).

Усім дзецімі Мікулічаў уласцівыя пэўныя музычныя здольнасці. Старэйшыя больш схільныя да ігры на музычных інструментах. (Нездарма ў сям'і, акрамя калекцыі баянаў, ёсць і два піяніна). Малодшыя ж сцяваюць...

— Кожны з нас па-свойму таленавіты, — зноў жартуюць Мікулічы. — І мы гэта, калі трэба, дэманструем. Наўзана, таму і перамаглі ў конкурсе на лепшую мнагадзетную сям'ю, які праводзіў у Мінскай раёне.

Прашу больш падрабязна расказаць пра гэтую «эпапею».

Мікулічы ўспамінаюць пра конкурс з радасцю: — Пачалося ўсё нечакана. Дагэтуль не здагадваемся, чаму выбралі менавіта нас. Сталі рыктавацца. Конкурс праходзіў у будынку рэстарана. І так прыгожа, так святонячы ўсё было. Сталы багаты: тут і шапкі, і апельсіны... Заданні нам прала навалі ішчыны. Мы і стоп сэрвіравалі, і музыку падбіралі, і песні выконвалі. Тут і выйшлі наперал: нам жа нават акампанаваль не трэба было — свае музыкі ёсць. Да апошняй хвіліны ні на што не спадзіваліся. Без усялякай надзеі даждалі ласуны. А Света, каб не хвалілася, нават на вуліцу збегла. Раптам абдуляюць: журы першае месца нам прысудзіла. Бацька наш разгубіўся: «Не можа быць...» Света вярнулася — і таксама: «Не веру!» Але тут нам уручылі шыкоўны сервіз і сфатаграфавалі.

Я з сымпатычнай гляджу на гэтых людзей: і маленёк, і дарослых. Не вытрымліваю і дапытваюся ў Анатоль Міхайлавіча: «Ёсць у вас свае сакрэты, якімі можна з іншымі падзяліцца: як дзяцей выхоўваць, як ніколі не сарвацца?» Ён адказвае: — У нас пануе «сялянскі» метад: старэйшыя даглядаюць малодшых. Кожны мае свае абавязкі. Таму і наша мама прывабная, квітнеючая. І ва ўсіх настрой добры. Зразумела, і нас бываюць непаразуменні. Але мы ніколі не навяжваем адзін аднаму свае думкі. Скажам, вырашыла Света, што баян — яе прызначэнне, мы не настойваем на адваротным.

Вось на такой добрай ное і скончыць бы мне свой расказ. Аднак у справу ўступіла няўмольная «але».

— Будавалі мы дом, — расказвае Мікулічы. (У іх трохпакатная кватэра. Не надта многа для сям'і чалавека). — Здавалася б, усё добра: зямельны ўчастак выдзелілі. Пазыку (10,5 мільёна) ўзялі. Будавнічыя матэрыялы патроху дасталі. Толькі «дайшлі» да даху — перасталі гэтую пазыку выдаваць. Цяпер чакаем.

Ды калі б толькі гэта. Мы — мнагадзетная, дапамагаюць нам толькі на словах ды на паперках. Сельцо — у тым ліку. Пойдзе, напрыклад, туды наша мама. Паказвае пашпарт. У мяне, гаворыць, сям'я вялікая. А ёй у адказ: «Вам малака толькі два літры дам».

Аднак мы — апытмысты. Верым: усё будзе добра.

Вось толькі бойкая Насця з сумам кажа мне на развітанне: «А я думала, што пасля конкурсу мы жыць станем лепш»...

Воля КРАЎЧАНКА,
студэнтка факультэта
журналістыкі БДУ.

■ 11 сентября — День танкистов

В БОЯХ ЗА БЕЛАРУСЬ

● За годы Великой Отечественной войны более 250 тысяч солдат, сержантов, офицеров и генералов из числа танкистов награждены орденами и медалями, около 1.160 человек стали Героями Советского Союза, 16 из них удостоены этого высокого звания дважды, в том числе три белорусы — Маршал Советского Союза И.И.Якубовский, генерал армии И.И.Гусаковский, полковник С.Ф.Шугтов.

● 104 танкиста стали полными кавалерами ордена Славы.

К концу войны звания гвардейских получили 6 танковых армий, 19 корпусов, 110 бригад и более 200 танковых полков.

Впервые День танкистов отмечен 8 сентября 1946. Ежегодно День танкистов отмечают во второе воскре-

сенье сентября.

● Ведущими конструкторами советских танков были М.И.Кошкин, Н.Л.Духов, Ж.Я.Котин, Н.А.Кучеренко, А.А.Морозов и др.

Среди видных военачальников танковых войск следует назвать маршалов бронетанковых войск П.С.Рыбалко, С.И.Богданова, М.Е.Каткова, П.А.Ротмистрова, генералов А.Г.Кравченко, Д.А.Драгуновского, И.Г.Фомичева, Ж.К.Слюсаренко.

● В боях за Беларусь совершили танковые тараны: 23 июня 1941 г. — командир 22-й танковой дивизии генерал-майор В.П.Пучанов (первый танковый таран в годы войны); 26 июня 1941 г. у д.Лапы (под Белостоком) — экипаж трех братьев-белорусов Елисея, Константина и Михаила

Кричевцовых; 25 июня 1944 г. сержант механик-водитель М.А.Бухтеев и командир танка лейтенант Д.Е.Комаров таранили горящим танком вражеский бронепоезд на железнодорожной станции Черные Броды в Гомельской области. Оба посмертно удостоены звания Героя Советского Союза;

9 июля 1944 г. в боях за Слоним лейтенант И.И.Сухомлин совершил танковый таран. Удостоен звания Героя Советского Союза.

● Почетными гражданами белорусских городов стали танкисты — Герои Советского Союза А.С.Бурдейный, И.И.Колычев, О.А.Лосик, И.Г.Кобяков, М.Ф.Панков, Г.Г.Князев, А.Ф.Пятаков, М.И.Родионов, А.А.Асланов, И.М.Сухомлин, В.Т.Обухов, М.В.Хитомский, И.И.Гусаковский и др.

● Именами воинов-танкистов названы улицы, переулки, средние школы многих городов Республики Беларусь. Среди них представители многих народов бывшего СССР. Русские — лейтенанты М.А.Анискин и М.А.Антонов и генерал Б.С.Бахаров; украинцы — лейтенанты П.С.Китченко, И.О.Мозговой, П.Н.Рак; еврей — генерал С.М.Кривошеин; мариец — младший лейтенант В.Д.Халев и др.

● Из женщин-танкистов в боях за Беларусь звания Героя Советского Союза удостоена сержант механик-водитель М.В.Октябрьская.

Полковник запаса
Б.ДОЛГОВОЙ.

НА СНИМКАХ: танкисты в минуты отдыха; илет учеба.

Фото Анатолия Басова.

НАВІНЫ РЭСПУБЛІКІ

На новы від злучыннасці звярнула ўвагу насельніцтва прэс-служба Упраўлення ўнутраных спраў Гомельскага аблвыканкома. У апошні час у абласным цэнтры пачасталіся выпадкі грабёжкоў вадзіцелямі мапедаў і веласіпедаў. На вуліцы скорасці яны выхопліваюць з рук жанчын, якія нічога не падзраюць, дамскія сумачкі і ўдзякуюць.

Х Х Х

Прадстаўнікі 15 гаспадарак рэспублікі, якія займаюцца вырошчваннем журавін, правялі нараду ў Пінску. Каб больш паспяхова вырашчыць агульнае для ўсіх праблему, яны задумалі аб'яднацца. Магчыма, ужо ў бліжэйшы час, пасля абгульнення прапанов і распрацоўкі адпаведнай дакументацыі, у Беларусь на ўвесь год завіаць аб сабе асацыяцыя журавінаводаў. Не выключана пакуль і іншая форма аб'яднання ў выглядзе таварыства з абмежаванай адказнасцю або акцыянернага таварыства.

Х Х Х

Няўдалай аказалася спроба шэрагу гаспадарак Лунінецкага раёна вырашчыць сёлета кітайскую кукурузу, насенне якой было набыта ў брэсцкіх камерцыйных структурах. Пасеяўшы яе ў тэрыторыі, што і сава, земляробы ўскодаў не атрымалі. Магчыма, на гэтым і быў бы закончаны эксперымент, калі б не вопыт калтаса «Дружба». Тут пасялі «госпо» крыху пазней, як зямля добра пратраўляла, і цяпер у полі трохметровая кукуруза стаіць, як сіня лесу. Так што спісваць з рахунку сарты з далёкага Кітая, відаць, рана.

Х Х Х

Чатыры разы за мінулы жыццё прыйшлося адрыцца ад баявой вучбы войнам адной з часцей Баранавіцкага гарнізона, якой камандуе палкоўнік В.Чвей. Ускія раз яны апераўна прыбылі на месцы лясных пакараў, умела лакалізоўвалі і тушылі пошмы. У выніку выратаваны лясны каля вёск Дзяраўная, Барозаўка і Тартак. Усяго ж у сёлённую спякотаю войну беларускай арміі ліквідавалі дзесяткі ачагоў узгаранняў у гаспадарках і населеных пунктах пачаў са сваімі гарнізонамі.

Х Х Х

Чатырнаццаць жанчын, якія праходзілі вайсковую службу ў Мінскім абласным і сталічных райваенкаматах, выйгралі судовы працэс па іску ад неадплате ім грошай пры звальненні з арміі. Суд прызнаў правату ўсіх чатырнаццаці ісці. Ім будучы выдадзены неадплатаныя грошы, а службовыя асобы, якія палічылі, што жанчын можна беспакарана пакрыўдзіць, заплаліцца яшчэ і судовыя выдаткі.

Х Х Х

Адкілкаў дэпутата Свіслацкага раённага Савета Яўгена Мількі запатрабавалі на сходзе выбаршчыні — жыхары пасёлка. Прадкітавана такое рашэнне тым, што дэпутат кампраметавалі сабе. Маючы добраапарадкаваную трохпакатную кватэру, ён за дзяржаўны кошт пабудавалі сабе катэдж агульнай плошчай 130 квадратных метраў, а кватэру пакінуў дацкі. Па прадстаўленню мясцовага пракурора народны суд раёна вынес рашэнне аб высыленні сям'і Мількі з катэджа ў раней займаемую ёю кватэру. Рашэнне раённага суда пакінуў у сіле абласны суд.

БЕЛІНФАРМ.

ЗА ЯГАДЫ —
ЦУКАР, ВІНО
І ГАРЭЛКА

Сёлёты год ураджайны на чарніцы. У лясх Мядзельскага раёна, напрыклад, нарыхтавана больш за 38 тон гэтых ягад. Дарчы, усе чарніцы прайшлі радыяцыйны кантроль і толькі потым рэалізаваны лясгасам таварыству з абмежаванай адказнасцю «Мара» з Салігорска.

Чым жа разлічваліся за дары лесу з насельніцтвам прадстаўнікі «Мары»? Яны давалі ўзамен цукар, віно і гарэлку. Хто ведае, магчыма, гэта і стымулявала збор чарніцы.

Не выключана, што ў перыяд збору грыбоў прадпрымальнікі з салігорскай «Мары» прымянялі тая ж металы работы.

ЯШЧЭ некалькі гадоў таму назад у гарадскім пасёлку Узды ў сельскай мясцовасці раёна налічвалася звыш 40 стацыянарных кінастановак, у аддзяленнях вёскі рэгулярна завозіліся кінапрасекі. Не існавала праблем з дастаўкай сюды кінаапаратуры. Дзя гэтага штодзень было задзейнічана па 2—3 аўтаматы. Цяпер жа з-за дэфіцыту бензіну з райцэнтра фільмы цэнтралізавана не дастаўляюцца. Сельскія ж кінамеханікі ў выніку вымушаны жыць, працаваць і атрымліваць зарплату па добра вядомай кожнаму з нас прынцыпу: хочаш жыць — умей круціцца. І круціцца як могуць маладыя хлопцы і пазнейшыя людзі — кінамеханікі, для каго няма на свеце найлепшай работы, як гэтая, дзякуючы якой жыццё з зарабляеш на хлеб свой надзеяны. Колькі разоў даводзілася бачыць, як у любую пару года, уладкаваючы ка-

робкі з кінастужкамі на багачнік вельскае, дабраецца з ляскай нашою, пераапальваючы звыш дзесятка кінаметраў, адзін са старэйшых кінамеханікаў раёна

дугоўвае стацыянарную ўстаноўку ў вёсцы Таўкачэвічы. Адлегласць да райцэнтра — звыш 30 кіламетраў. Паспрабуй ласціваць з Узды ў сваю родную

Кухніцу і шп. Як паказвае жыццё, рыначная эканоміка зрабіла адмоўны ўплыў і на работу кінафактараў. Куды ні кін — усюды клін, не хапае сродкаў.

■ Набалела!

ДЗЕ Ж ТВАЯ БЫЛАЯ СЛАВА, КІНО?

Уладзімір Сцяпанавіч Ачапоскі. Гэты вопытны і кваліфікаваны спецыяліст добра ведае густы і запатрабаваны сваёй гледачоў, імкнецца як мага пайней задавоўваць іх жаўкі. Таму ў вёску Войкава, дзе знаходзіцца яго кінастановака, прыходзяць гледаць нават з іншых населеных пунктаў.

Багаты вопыт работы ў кінамеханіцы Мікалая Іванавіча Працкевіча, які абс-

вёску каробкі з кінастужкамі! Але Працкевіч знаходзіць выйсце. Найчасцей «ловіць» стадагорных аўтаматы. Зарабеша, па некалькі перададкі робіць, пакуль дабрацца да клуба.

Ініцыятыўна, сумленна працуе кінамеханік Мікалай Паўлавіч Шыбульскі, Сяргей Сяргеевіч Церкаўскі, Аляксандр Генадзеіч Ярмач, які дэманструе фільмы ў вёсках Касцяшы, Магільнае,

Вось і закрываюцца адна за другой кінастановакі ў сельскай мясцовасці. Цяпер іх засталася толькі 11, і тыя ледзьве «дышаць». Ды і на сезоны цяпер збіраецца нешматлікая аўдыторыя. Крыўдна, што нярэдка дэманструюцца нізкапробныя замежныя фільмы. Што яшчэ чакае? А было ж тэзіс імяны. Прыпамінаецца, як у невялікім старошкі клуб нашай вёскі Зенькавічы прыезд

жата кінаўстаноўка. У тым далёкіх гадах у вёсцы не было электрычнасці. На двары побач з клубам ракатаў бензінны генератар — сілкаваў электраэнергія

ла, іграла. На ўсё жыццё запаміналіся з дзяцінства лепшыя, на мой погляд, ачыненныя фільмы, такія, як «Дзеці партызанаў», «Ліццё жураўлін», «Адзін у полі не вон», «Меч і ружа», «Салдат Іван Броўкін», «Іван Броўкін на цаліне», «Салко» і многія іншыя. Умовы для дэманстрацыі кінафільмаў былі тады не з лепшых, чаго не скажаш цяпер. Гледачоў прыходзіла так мно

Праграма тэлебачання з 12 па 18 верасня

12 верасня,
панядзелак

Беларускае тэлебачанне

9.05. Дзевяны вяснік.
9.20. Пад купалам Сусвету.
9.30. Пяць хвілін на жарты.
9.40. "Чарапашкі ніндзя".
10.05. "Казкі горада Лета".
Спектакль.
10.30. "Аліса ў Краіне цудаў".
11.00. Да выхаду першай беларускай гістарычнай энцыклапедыі.
11.30. "Піп-Ці-Ты".
12.20. "Вандруны аўтобус".
Маст.фільм.

13.55. "Людзі на балоце. Палеская хроніка".
16.15. ТБ — школе. Чалавек і свет.
17.10. "Рэспект".
17.30. "Бімбат".
17.40. "Музыка шыла". Д/ф.
17.50. "Беларускі тур".
18.10. Абласныя навіны (Брэст).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Аэробіка.
19.30. "Прысмерк".
20.00. "Прыпала сумленне".
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантат.

20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Тэлесябрына".
"Імгненне шычарасці".
21.40. Спартыўны тэлекур'ер.
21.55. Пад купалам Сусвету.
22.05. Што на свеце пачуваецца...
22.45. Ніка.
23.00. "Паласа Сімарана". Тэле-серыял.
0.15. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

15.00, 17.00, 20.00, 23.05. Навіны.
15.25. Наш музычны клуб.
16.00. Зорная гадзіна.

16.40. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. Свет сніня.
17.40. Азбука ўласніка.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэле-серыял.
18.55. "Мы".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Сустрэча з А.І.Сал-жэніцыным.
21.35. Тэатр + ТБ.
22.25. У гасцях у Мусліма Ма-маева.
23.15. Новая абыяцелі.
23.45. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

17.20. Свята кожны дзень.
17.30. Выратаванне 911.
18.25. Непазнаны Сусвет.
19.00, 22.00. Весткі.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Экспрэс на Пілмут".
Маст.фільм.
20.35. Кліп-антракт.
20.40. Рэпартаж.
21.00. Без рэтушы.
22.20. Аўтагнненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Стараста". Д/ф.

Санкт-Пецярбург

11.55, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.05. Чароўная лінія.
12.25. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
13.20. Дзень Аляксандра Неўскага.
14.10. "Лета Эміліяна".
14.40. Адам і Ева +.
15.10. Музычны фільм.
15.40. Дзень Аляксандра Неўскага.
16.10. "Страсці".
17.45. Спавзе М.Бярыскі.
18.10. Вялікі фестываль.

18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы". Тэле-серыял.
20.00. Мультикамерт.
20.15. Тэлеслужба бяспекі.
20.25. Кансерватор.
20.55. Дзень Аляксандра Неўскага.
21.25. Тэлемагэзін.
21.30. Па ўсёй Расіі.
22.00. Спартыўныя навіны.
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Замры, памры, уваж-расні...". Маст.фільм.

8 канал

12 верасня,
понедзелік

18.00. Художественны фільм "Не боіцца голова у дэла".
19.25. Мультисеріал У.Ді-нея "Ліс і охотничий пес". 1-я частка.
19.50. Пир.
20.00. Городские часы.
20.20. Телесериал "Ошибки резидента". 1-я серия.
21.30. Студия "БМ". Презентация.
21.50. Художественный фільм "Выжившие" (США).
23.10. Fox music (повтор).

13 верасня,
аўторак

18.00. Мультифільмы.
18.35. Студия "Интэкс". "Новости".
18.55. БАНТ. Репортаж.
19.00. Мультисеріал У.Ді-нея "Ліс і охотничий пес". 2-я частка.
19.35. Рынок.
20.05. Шанс-пріз.
20.20. Телесериал "Ошибки резидента". 2-я серия.
21.30. Студия "БМ". Ко дню белорусской военной славы.
21.50. Художественный фільм "Мужчина, который любил женщин" (США).

14 верасня,
срэда

18.00. Мультифільмы.
18.35. СОЛТЭК. Новости.
18.45. Немецкая волна.
19.15. Мультисеріал У.Ді-нея "Ліс і охотничий пес". 3-я частка.
19.40. Пир.
19.50. Городские часы.
20.05. Телесериал "Судьба резидента". 3-я серия.
21.30. Студия "БМ". Про-грамма "Пилитрим".
21.50. Художественный фільм "Фауст в юбке" (Испания).

15 верасня,
чэрвень

18.00. Мультифільмы.
18.25. "История его любви". 1-я частка.
19.10. БАНТ. Репортаж.
19.15. Мультисеріал У.Ді-нея "Три кабылери". 1-я частка.
19.45. К сведению.
20.00. Пир.
20.15. Телесериал "Судьба резидента". 4-я серия.
21.30. Студия "БМ". "Квад-ракол". Программа-аван-гард.
21.50. Художественный фільм "Романс Мерфи" (США).

16 верасня,
пятніца

18.00. Мультифільмы.
18.30. СОЛТЭК. Дореми-фасольки.
18.35. "История его любви". 2-я частка.
19.25. БАНТ. Репортаж.
19.30. Мультисеріал У.Ді-нея "Три кабылери". 2-я частка.
20.05. Городские часы.
20.20. Телесериал "Возвращение резидента". 5-я серия.
21.30. Студия "БМ". "Девятое облако". Программа про неизданное.
21.50. Художественный фільм "Проснуться в Шан-хае".
23.10. "Время местное".

17 верасня,
субота

15.00. "Забывое кино?". Художественный фільм "Живет такой парень".
16.35. Проповедник Кенет Коулмена.
17.05. Музыкантский фільм.
17.50. Мультисеріал У.Ді-нея "Три кабылери". 3-я частка.
18.30. СОЛТЭК. Спортивная мозаика.
19.00. Фирма "Кедберн" и ММ-4 представляют музы-кальную программу.
20.00. "При свечах".
20.20. Телесериал "Возвращение резидента". 6-я серия.
21.30. Студия "БМ". Про-грамма "На крыше".
21.50. Художественный фільм "Великий Шу" (Польша).

18 верасня,
воскресенье

15.00. Художественный фільм "Шенон".
16.40. "Спартак"; дей-ствующие лица и исполнители.
17.10. Мультифільмы.
17.40. "Личное дело Анны Ахатовой".
18.45. Интервью.
19.15. СОЛТЭК. Пик.
19.50. Телесериал "Конец операции "Резидент". 7-я серия.
21.00. Студия "БМ". Про-грамма-дайджест.
21.20. Телесериал "Конец операции "Резидент". 8-я серия.
22.30. Fox music.

13 верасня,
аўторак

Беларускае тэлебачанне

8.00. Рэлігія распушлікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.40. Фільм-канцэрт.
9.00. ТБ — школе. Чалавек і свет.
9.15. "Паласа Сімарана".
10.30. Міжнародныя спе-циальныя па канкурсу.
11.30. XXIII Міжнародны фести-валь духоўнай музыкі (Нарвегія).
12.10. Музычная школа № 10 г.Мінска.
12.55. "Пекар і гультай".
Мультифільм.
13.00. "Бімбат".
13.20. "Людзі на балоце. Пале-ская хроніка".
15.45. "Нова І К" топ-10.
16.45. ТБ — школе. Беларуская

літаратура.
17.10. "Бімбат".
17.30. Навіны.
17.40. Дарожная азбука.
18.00. "Нехвучка". Мультифільм.
18.10. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Стоп-кадр.
19.20. Тэлеаналіз.
19.55. Эканаміст.
20.05. "Спавзе Герард Васільев".
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантат.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Маё каханне, мой смутак". Тэле-серыял.
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. Футбол. Кубак УЕФА. 1/32 фіналу. "Дынама" (Мінск) — "Лацио" (Італія).
0.35. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 0.05. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухома-сці.
8.15. "Дзікая ружа".
9.10. "Мальціў з вёскі Мальца-ва". Д/ф.
9.50. Справа.
10.25. "Вайна гобатаў".
10.50. Паміж намі, дзяўчынкамі...
11.00. Рок-орук.
11.40. За кулісамі. Зямля і неру-хома-сць.
12.25. Спавзе Васіль Аўсянікаў.
12.40. Знак прытані.
12.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэле-серы-ял.
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. З першых рук.
20.55. Залаты шлягер.
21.40. Вестуны. А.Сакураў.
22.10. Футбол. Кубак УЕФА. 1/32 фіналу. "Ротар" (Валгаград).

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 0.05. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухома-сці.
8.15. "Дзікая ружа".
9.10. "Мальціў з вёскі Мальца-ва". Д/ф.
9.50. Справа.
10.25. "Вайна гобатаў".
10.50. Паміж намі, дзяўчынкамі...
11.00. Рок-орук.
11.40. За кулісамі. Зямля і неру-хома-сць.
12.25. Спавзе Васіль Аўсянікаў.
12.40. Знак прытані.
12.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэле-серы-ял.
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. З першых рук.
20.55. Залаты шлягер.
21.40. Вестуны. А.Сакураў.
22.10. Футбол. Кубак УЕФА. 1/32 фіналу. "Ротар" (Валгаград).

— "Нант" (Францыя).
0.15. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.00. Час дзелявых людзей.
7.30. "Чалавек перад тварам вул-канаў". Д/ф.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Ранішні канцэрт.
8.40. Без рэтушы.
9.35. Чароўны куфараў.
9.45. Рэпартаж.
10.00. Зусім сакратна.
10.35. Тэлегазета.

10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. Ваша права.
17.05. Гаспадар.
17.35. Свята кожны дзень.
17.45. Кансіліум.
17.55. Футбол. Кубак УЕФА. "Тактышчык" (Камышын) — "Бекешчаба" (Венгрыя). 1-ы тайм.
18.50. Ніхто не забыты.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. Футбол. Кубак УЕФА. "Тактышчык" (Камышын) —

"Бекешчаба" (Венгрыя). 2-гі тайм.
20.30. Я — лідэр.
20.55. Футбол. Кубак УЕФА. "Сэрэн" (Бельгія) — "Дынама" (Масква). 1-ы тайм.
22.20. Аўтагнненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран кримінальных па-веданенняў.
22.45. Футбол. Кубак УЕФА. "Сэрэн" (Бельгія) — "Дынама" (Масква). 2-гі тайм.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
14.45. "Канец сезона марожана-га". Маст.фільм.
16.10. "Медны коннік". Чытае

У.Ларынаў.
16.35. Праграма для падлеткаў.
17.00. "Нана" ў Пецярбургу.
Перадача 1-я.
17.40. Адкрыццё для сябе Расію.
18.10. Вялікі фестываль.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы". Тэле-серыял.
20.00. "Нана" ў Пецярбургу.
Перадача 2-я.
20.30. А.П.Чахуяў. "Першы палю-боўнік".
20.40. Тэлеэкст.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Без назвы.
21.15. Гэстэр.
21.25. Тэлемагэзін.
21.30. Будні.
22.00. Спартыўныя навіны.
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Дванаццаць крэслаў".
Спектакль. 1-я серия.

14 верасня,
срэда

Беларускае тэлебачанне

8.00. Рэлігія распушлікі.
8.10. Эканаміст.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
8.50. Кінааналіз.
9.00. ТБ — школе. Беларуская літаратура.
9.25. "Маё каханне, мой смутак".
10.25. Аэробіка.
10.55. "Скарга".
12.10. Літаратура.
12.45. "Вожык, сабака і хлопчык Ніко". Мультифільм.
13.00. "Бімбат".
13.20. "Людзі на балоце. Пале-ская хроніка".
15.40. Відэа-навідзіма.
16.40. "Еўрапейскі калейда-скоп".
17.10. "Бімбат". У студыі ўроч-скапалатал.
17.30. Навіны.

17.40. Фільм-канцэрт.
18.10. Абласныя навіны (Го-мель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. "Крок". "Пяць зорак". Тэ-легульня.
20.10. "Спадарожнік ікры".
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантат.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Маё каханне, мой смутак". Тэле-серыял.
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. Футбол. Кубак УЕФА. 1/32 фіналу. "Дынама" (Мінск) — "Лацио" (Італія).
0.35. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.20. Навіны.
8.00. Расійскі дайджэст.
8.15. "Сем дзён з Морсі".
8.30. "Дзікая ружа".
8.55. Клуб падарожнікаў.
9.45. Дзевяны вяснік.
15.25. "Вайна гобатаў".
Мультифільм.
15.50. На балі ў Папалушкі.

16.05. "Лятучы дом".
16.40. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. Свет сніня.
17.40. Технадром.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэле-серы-ял.
18.55. Кінапанарама.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. "Апошні паклон".
Інакенцій Смяктуноўскі.
21.20. Футбол. Ліга чэмпіёнаў. "Дынама" (Кіев) — "Спартак" (Масква).
23.30. Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд.
0.30. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.00. Час дзелявых людзей.
7.30. Добрай раніцы.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. "Санта-Барбара".
9.15. Кліп-антракт. Л.Партной.

9.20. "Дом Раманавых". Д/ф.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія. Далёкі Усход.
16.50. М-трэст.
17.05. Казкі для бацькоў.
17.35. Свята кожны дзень.
17.45. Экспантэнт прадстаўляе.
17.50. Звычайная справа.
18.05. Л-клуб.
18.50. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэле-серыял.
20.25. Ніхто не забыты.
20.30. Сам сабе рэжысёр.
21.05. На палітычным Алімпі.
22.20. Аўтагнненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран кримінальных па-веданенняў.
22.45. Новы Ілюзіён.

Санкт-Пецярбург

19.25. Падрабязнасці.
19.35. Футбол. Кубак кубкаў. ЦСКА — "Ферэнцвараш" (Венг-рыя). 2-гі тайм.
20.30. "Санта-Барбара". Тэле-серыял.
21.25. Свае гульні.
22.20. Аўтагнненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Час Мераба". Д/ф.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Канец сезона марожана-га". Маст.фільм.
14.45. "Сэрцы чатырох".
Маст.фільм.
16.20. Еўрапейскі калейда-скоп.
16.50. Па свакру ўсім свету.
17.00. Дзеянні прэзверант.
17.20. "Лятучыя сусілі".
17.30. Парады савадом.
17.40. Формы і ўлад.
18.10. Вялікі фестываль.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.05. "Січэражыя аўтамабілі".
Маст.фільм.
20.40. Музычны фільм.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. О-ля-ля.
21.25. Тэлемагэзін.
21.30. Па ўсёй Расіі.
22.00. Спартыўныя навіны.
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Парфум" (ЗША).

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
14.45. "Канец сезона марожана-га". Маст.фільм.
16.10. "Медны коннік". Чытае

15 верасня,
чацвер

Беларускае тэлебачанне

8.00. Рэлігія распушлікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.40. "Колер палараці". Фільм-канцэрт.
9.30. "Маё каханне, мой смутак".
10.30. Урок! задораў.
11.05. "Рассяледаванне распа-чы". Маст.фільм.
13.15. "Бімбат". У студыі ўроч-скапалатал.
13.35. "Людзі на балоце. Пале-ская хроніка".
15.50. Мультифільмы.

16.20. ТБ — школе. Беларуская літаратура. Мікола Гусоўскі.
16.45. Музычны тэатр СШ № 16 г.Бабруйска.
17.10. "Бімбат". Музычныя навіны.
17.30. Навіны.
17.40. Парады агародніку.
18.10. Абласныя навіны (Гродна).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Зачытайце маё пісьмо...
19.05. Рэпартаж з фестывалю ўжываўшай музыкі і танца.
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантат.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Маё каханне, мой смутак". Тэле-серыял.
22.35. Пад купалам Сусвету.

22.45. Ніка.
23.00. "Крок".
0.30. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.35. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухома-сці.
8.15. "Дзікая ружа".
8.35. "Дзікая ружа".
9.05. У свеце жыццё.
9.45. Прадпрыемлікі.
15.25. "Вайна гобатаў".
Мультифільм.
15.50. Мультиролія.
16.05. "Да 16 і старэйшым".
16.40. Пяніта.
17.25. Маналог.
17.40. Загадка СБ.
17.50, 20.30. Надвор'е.

18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэле-серы-ял.
18.55. Эксплозіў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Масква — Крамль.
21.00. Лато "Мільён".
21.30. "Я і Кацярына".
Маст.фільм.
23.45. Кінафестываль "Кінашок-94".
0.15. Я вам спяю.
0.40. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.00. Час дзелявых людзей.

7.30. Сам сабе рэжысёр.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Кліп-антракт. Ю.Шатуноў.
8.40. "Санта-Барбара".
9.30. "Дом Раманавых". Д/ф.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост". "Музычны клас".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. Рубжы.
17.05. Будні.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. Футбол. Кубак кубкаў. ЦСКА — "Ферэнцвараш" (Венг-рыя). 1-ы тайм.

19.25. Падрабязнасці.
19.35. Футбол. Кубак кубкаў. ЦСКА — "Ферэнцвараш" (Венг-рыя). 2-гі тайм.
20.30. "Санта-Барбара". Тэле-серыял.
21.25. Свае гульні.
22.20. Аўтагнненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Час Мераба". Д/ф.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Канец сезона марожана-га". Маст.фільм.
14.45. "Сэрцы чатырох".
Маст.фільм.
16.20. Еўрапейскі калейда-скоп.
16.50. Па свакру ўсім свету.
17.00. Дзеянні прэзверант.

КУРАНАЯ З ЯКОГА УСЯГО ПАТРОХУ

КУРАНАЯ ВЫВЕЛІ... ПЧОЛЫ

Пра гэта я пачуў ад свайго знаёмага А.І.Халадзінскага, які жыве ў Смільнах пад Мінскам. Аляксандр Іванавіч — вялікі аматар пчэларства. Вось гэта, напэўна, і адыграла рашучую ролю.

А здарылася вось што. Была недзесяць Смільнаўскай балніцы, цяпер пенсіянерка, Рэгіна Андрэўна Немагай пасадзіла на якой-то курцы. Спачатку ўсё ішло добра, і гаспадыня чакала, што куранты неўзабаве з'явіцца на свет. Але праз два тыдні курцы захаваўся. Як так, што вось-вось загіне. Шкада курцы, я наседжаных яек — яшчэ больш: праз тыдзень з іх павінны выліпліцца маленькія пушыстыя камячкі...

Рэгіна Андрэўна пазваніла па тэлефоне свайму сяброўцу па балніцы, былой старшай медсястры Ніне Рыгорэўне Халадзінскай і папрасіла пачынаць курцы. Ніна Рыгорэўна выслухала сяброўку і, паспачуваўшы, адказала, што рада была б дапамагчы, але курцы, на жаль, перасталі ўжо кватэраваць. Сядзець на яе, напэўна, не будзе ні адна.

Іх размову пачуў Аляксандр Іванавіч. Ён і параіў наседжаных яек пакласці ў вулей. Як завуляты пчэлляр, добра ведаў, што вулей можа быць своеасаблівым інкубатарам.

У час распаўсюду пчолы ў ім падтрымліваюць пастаянную тэмпературу ў межах 34 — 35 градусаў, акуратна вентылююць паветра.

І гаспадыня будучых куранят вырашыла карыстацца гэтымі, на першы погляд, фантастычнымі шчы. З мужам Васілём Аляксеевічам яны зналі з вулей вёска, распусцілі на 1 сантыметр дошчкі, што прыкрываюць рэмі, каб паступала ад пчол ціплае паветра. Затым накрылі дошчкі мешкавінай, каб не выпалі пчолы, і паклалі трываючыя яек, забраўшы іх з-пад курцы, ад якой ужо было мала кэрыцы.

Разбіўшы адно, пераканаліся, што змрыліся жывы. Які акуртны нарылі падушкі і паставілі на месца вёска. Куранты звычайна з'яўляюцца на свет праз 21 дзень. На гэты раз у "домашнім інкубатары" яны пачалі выліпліцца са спазненнем на 3 дні. Можна, таму, што хворая курцы гра-ла горш, а можа з-за таго, што ў вулей тэмпература крыху ніжэйшая, чым пад курцы. У інкубатары падтрымліваюцца тэмпература ў межах 37 — 38 градусаў.

Калі я прыйшоў да Немагай, каб убачыць сваіх вачамі, аб чым пачуў, на свет выліпліліся ўжо 6 куранят. Іх гаспадыня трымае ў скрынцы, накрыўшы кашушым. Яна дазваляе патрымаць у руках гэтых маленькіх жывячкі камячкі. Было прыемна, што дослед удаўся.

Потым Васіль Аляксеевіч па майёй просьбе адкрыў вёска вулей, падняў падушкі. І ўбачыў некалькі яек. Адно з іх прадэбавалася энтузіятам чарчым курыным (і пчэліным) дзіцём.

Уладзімір ШУЛЯКОўСКІ, вядучы інжынер абласнога камітэта па экалогіі.

ПРЫБЫТКОВЫЯ ТРУСЫ

Размова пойдзе пра жывых, даўгавухіх. Іх на ферме калгаса "Слабо-дск" Старадарожскага раёна больш за тысяч галоў. Старшыня гаспадаркі Л.М.Добрыня плануе паставіць трусагадоўню на шырокую аснову: узвесці цацкі на перапрацоўцы дыетэчнага мяса, выра-бу шкурак, пашыву з іх шапак і г.д. Але пакуль планавалі, прыкідвалі, інфляцыя разгуглялася так, што будаўнічыя праекты давялося адклі-нуць. Трусаў жа купляе Барысавіч завод медпрапаратаў. З першай, доўгай буйной сумы, вылучыў за даўгавухіх, калгас набыў для іх аўтапалкі. Потым яшчэ што-небудзь прыдабаву... На пастайку гэтага жывога тавару паступаюць заўжы і з іншых месц вобласці.

Так што ад сваіх планаў наконце трусагадоўлі праўленне калгаса ад-маўляцца не думае. Аб чым сведчыць і такі факт. Калгаснікі наладзілі ценнае супрацоўніцтва з вучонымі Маскоўскага навукова-даследчага інстытута трусагадоўлі. Ёсць збыт, ёсць жадае і калгасныя парадкі спецыялістаў. А тавары на калгасных палатках хопіць...

/Наш кар./

бры задзірака, аматар шастаць па чужых курчакх. Бурбалка ўжо хацеў зачыніць дзверы з таго боку, як шэф спыніў яго: — Заданне тонкае, архіважнае. Падключы, панімаеш, мясцовы ак-

адклад убок сякеру: — Мусіць, ячменю шукаеце? Яго, таварыш, ужо вынілі з'елі. Усе ведаюць, што шэф-шафёры з Мінска прадзілі чымень у Це-рабавіцкіх за самагонку. Там ёсць такая Хрысціна, гандлярка,

участковы. Закурыў, усміхнуўся: "А-а-а, вы пра пёйня? Ну і ну. Стратэгічная, відаць, задача — пошук. Ды ён жа пад самавал трапіў. Расціснуў у блін".

У гэты самы момант у двор Войціка забег разгаражаны мала-ды мужчына: "Вось добра, таварыш лейтэнант, што і знайшоў вас. Сёння ночку з майго трактар-а знілі задняе кола. Я здагада-ваюся, хто злодзей. Трэба па гарачых слядах. Хадзем, усё рас-кажу".

Бурбалка скрыўся, быццам з'еў залёную кіслую сілу:

— Не турбуйцеся. Спачатку напішыце заяву на маё імя. На-малюйце, як усё было. Нумар трактара, яго колер, колькі гадоў таму колу. Скажыце, вы даўка, таварыш, жывяце ад Дзямешу? Нічога не чуў пра іх пёйня? Задзірака такі. Накульгвае на левую нагу, а ў правым крыле аднаго пёра не хапае. Па чужых курчакх ахвотнік шастаць.

Трактарыст, нічога не разуме-ючы, паглядзеў па баках. Ён па-думав, што лейтэнант найначай як добра выпіў у Войціка.

Канстанцін ПРЫЕМКА.

Гумарэска

ПЕВЕНЬ

ты. Тэрмін на пошук пёйня — два дні, панімаеш.

Адразу ж участковы паймаў у Дуброўку, да Дзямешу. Гаспа-дыня, тоўстая вяславата кабет, усхліпаючы, расказвала пра да-дзятковы прыкметы пёйня: "Ён вельмі разумны, ніколі першы не кінецца да кавыты з ядыю. Даю галаву на адроз, што яго з'еў су-сед Войцік".

Зайшоў Бурбалка і да Войціка. Той ажраў рабў у падвабей граблі. Убачыўшы участковага,

Участковы нахмурыў бровы, пра сябе падумаў: "Во хітрун гэ-ты Войцік. Адводзіць следства пра пёйня ўбок. Не на таго на-трапіў, даражэнькі!". Бурбалка таропка адкрыў планшэт:

— Будзем складаць пратакол. Праўда і толькі праўда змен-шыць вашу віну. Скажыце, якія адносіны ў вас з суседкай Дзе-меш? Калі апошні раз бачылі не пёйня?

Войцік лыпаў вачыма, не разу-меў, пра што гэта вірэ

А што ім у іхня рукі

Я з гэтых гадоў перадаю?

Ганарыцца, што жыве шчасліва: Асабняк, машына ў гаражы. А яго канёк — хлусня, нажыва. Чым запоўнен вакуум душы?

Калі ты крочыш па жыцці, На шлях трапіўшы коўзкі, Ты прыгадай сваё сяброў І родны кут сяброўкі.

Ад пройдзенага я не адракуся, Народнай справе шмат аддаў я сіл. У сэрцы вобраз любай Беларусі, Явобраз маі, дзе б ні быў, насіў.

Пайлюк ПРАНУЗА

Чатырохградкоўі

Слупы, калючы дрот паміж народаў — Такаго не было спакон вакоў. Гуляе над намі меней самалётаў, Грымць па рэйках меней цягнікоў.

Дзе лес шумеў — пясчаны вецер вес. Дзе сьцілі — не бачна баразны. Планета — наша матушка — старэе Ад мелірацый вайны.

Сэрца баліць па ўнуках, Па іх беспалатных гадах.

Луковые хитрости

Половиной разрезанной луковицы легко очи-стить от ржавчины ножи и вилки.

Чтобы разрезанная луковица не засохла, надо положить ее срезом вниз на блюдце с солью.

Собираясь жарить лук, обваляйте его в муке — лук получится золотистый, хрустящий и не подгорит.

Лук лучше поджарится, если в масло доба-вить немного сахарного песка.

Чтобы уменьшить горечь лука, нарежьте его, два-три раза промойте под струей воды.

Бульон станет золотистым и аппетитным, е-сли добавить в него немного промытых лу-ковых чешуек. Еще лучше добавить в бульон отвар луковых чешуек (поварить шелуху 1 — 2 луковицы минут 15 — 20 в небольшом объеме воды и процедить).

При длительной варке лука с испарением бульона улетучиваются и его ароматические вещества, преимущественно легкие эфирные

масла. Во избежание улетучивания этих ве-ществ нарезанный лук обжаривают на жире.

Когда режете лук, смачивайте нож в холод-ной воде, не будет щипать глаза.

Пластиковую баночку, в которой хранится лук, промойте пищевой содой — и запаха как не бывало.

Если вы подпалили ткань утюгом, смочите пятно соком репчатого лука и оставьте на не-сколько часов. Затем ткань выстирайте, и пят-но исчезнет.

Запах лука с рук можно устранить, натерев их кофейной гущей.

Морковь лучше сохранится, если перед ук-ладкой на хранение опрыскать ее водным рас-твором сухих чешуек репчатого лука. На 10 литров теплой воды берут 300 г сухой луковой чешуи и настаивают 4 — 5 дней. Процежен-ным раствором опрыскивают корнеплоды.

Луковый запах со сковороды можно удалит, насыпав на горячую сковороду влажную гуцу спитого чая.

Поможет смекалка

- Для устройства гнета в стеклян-ных банках предлага-ем использовать кружок из двух половинок. Их поме-щают в банку, а сверху укладывают брусок, на ко-торый давят гнет. Гнет де-лается из рейки и резинового жгута.
- Согнув из нержавеющей проволоки захват с петлей, вы можете легко доста-вать из банки соленья, выни-мать яйца из кипящей во-ды.
- В разгар домашнего кон-сервирования требует-ся много сухих стерильных банок. Решаем эту пробле-му так: намываем сразу

много банок, ставим их в несколько рядов в духовку газовой плиты, зажигаем слабый огонь и выдержи-ваем банки при температу-ре 120 градусов 5 — 10 минут. Там они сохнут и на-дежно стерилизуются. Охлаждаем банки медлен-но, не вынимая из духовки.

Консервированные ово-щи и фрукты на нашем сто-ле занимают достойное ме-сто. Но как уберечь от порчи то, что осталось в банке после обеда? В освободи-вшееся место в банке вве-сти два (вставленных друг в друга) чистых полиэтиленовых

ВОКРУГ СТЕКЛЯННОЙ БАНКИ

мешочка. В мешочек нали-вают воду. Вода, раздвигая стенки мешочка, плотно прижимает их к внутренней поверхности банки, созда-ет таким образом герметизи-рованную пробку.

Рекомендуем на стеклян-ные банки с домашними соленьями надевать рези-новые кольца, вырезанные из автомобильной камеры. Тогда заготовленные ле-том припасы можно безоб-язно перевозить с дачи на квартиру без особой упаковки. Кольца предо-храняют банки и дома от случайного удара.

Вакол мяча.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

Спорт

ПРЫМАЕ МАЛАДЗЕЧНА

У спартыўным жыцці горада значная падаея — учора тут пачаўся першы адкрыты чэмпіянат Еўропы па гарад-ках. Выбар Маладзечна не вы-падковы — тут добрая база для гэтага віду спорту, ёсць група выдатных гара-дошнікаў, сярод якіх неадна-разовы чэмпіён і рэкардсмен Беларусі, пераможца многіх міжнародных турніраў Аляк-сандр Кулак, ды і гасціннасць маладзечанцаў падкупляе.

Спартсмены дзесціі каманд уключыліся ў барацьбу за асабістае і каманднае пер-шынства.

ПАЧАТАК ЗАСМУЧАЕ

У васьмі адборачных групах пачаліся матчы за выхад у фінал чэмпіянату Еўропы па футболе. Зборная Беларусі выступае ў пятай групе разам з камандамі Галандыі, Чэхіі, Нарвегіі, Мальты і Люксем-бурга.

Першую гульню беларускія футбалісты правялі са збор-най Нарвегіі на яе полі. На працягу 87 мінут лік не быў адкрыты, і ўсё ж гаспадарам удалося забіць пераможны гол.

Наступны матч наша каман-да правядзе ў Мінску з фут-балістамі Люксембурга, якія ў першай сустрэчы прайгралі дома галандцам — 0:4.

Яшчэ больш засмудзіла пер-шае выступленне ў адборач-ным турніры Алімпіады-96 нашых алімпійцаў. Яны прай-гралі нарвежцам з буйным вынікам — 0:4.

ЦІВАЛІ У МІЖНАЦЫЯНАЛЬНАЙ

Учора праведзены першыя матчы чэмпіянату Міжнацыянальнай хакейнай лігі. Мінская каманда «Цівалі» ўступае ў барацьбу сёння, прымаючы на сваёй пляцоўцы тэрапеўтаў з Ніжняга Нюгарада. Акрамя гэтых клубуў у заходняй зоне выступіць яшчэ дванаццаць каманд: «Дынама» (Масква), «Тарпеда» (Яраслаўль), «Ціаль» (Казань), «Спартак» (Масква), «Крылы Саветаў» (Масква), «Хімік» (Васкрас-сенск), «Пардаўтава» (Рыга), СКА (Санкт-Пецярбург), ЦСКА (Масква), «Сокалі» (Кіеў), «Поўначасталь» (Чара-павец), «Крышталь» (Элект-расталь).

Мінчане акрамя сённяшняга матча ў верасні правядуць яшчэ тры сустрэчы, у тым ліку — тры ў мінскім Палацы спорту: 15 верасня з дына-маўцамі Масквы, 26-га — з «Сокаламі» і 28-га — з «Кры-ламі Саветаў».

ВЫБЫЛІ З БАРАЦЬБЫ

Набраўшы ў чатырнаццаці матчах чэмпіянату вобласці па футболе толькі тры ачкі, уздзенскі «Нёман» добраах-вотна выбыў з далейшай ба-рацьбы і ў пятнаццатым туры не ўдзельнічаў. Дарэчы, у гэ-тым туры пацярпеў пара-жэнні мар'інагорскі «Бетласт» і «Верас» з калгаса «17-е верасня», якія займа-юць трэцяе і чацвёртае месцы. Футбалісты з Мар'інай Горкі прайгралі капітальскаму «Меляратару» — 1:2, а «Ве-рас» з такім жа лікам уступіў валажніцкай «Іскавіч». Пер-шыя два радкі турнірнай табліцы займаюць «Белыя Ро-сы» з Першай мінскай птуш-кафабрыкі і смялявіцкі «Крышталь».

(Наш кар.)

8 канал

10 септэбры, суббота

15.00. «Забывое кино?». Художественный фильм «Бродяга» (Индия).
17.00. Проповедник Кеннет Коупленд.
18.00. Мультипликационный фильм У. Диснея.
18.35. Телеариял «Проект Афродита», 6 серия.
19.30. СОЛТЭК. Спортивная мозаика.
20.00. Фирма «Кадери» и ММ-4 представя-ют музыкальную программу с участием Криса Де Бурга.
21.20. Перекресток.
21.40. Художественный фильм «В объективе смерть» (США).

11 септэбры, воскресенье

15.00. Художественный фильм «Герой золо-того законника».
16.45. Программа мультфильмов.
17.45. СОЛТЭК. «ПЕК».
18.15. По Вашим просьбам. Художественный фильм «Цветок в пыли» (Индия).
20.40. Спорт-секрет.
21.10. Художественный фильм «Не горюй» (Грузия).
22.40. Foxu music.

Галоўны рэдактар М.А.ШЛОМА.

Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў пара-дку абмеркавання, не падзяляючы пункту гле-дзя на аўтара.
Адказнасць за падбор і дакладнасць апу-блікаваных фактаў і іншых звестак нясуць іх аўтары.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытацямі.

ХАТНІ ЭКРАН

10 верасня, субота

Беларускі тэлебачанне

15.25. Прощастанне.
16.10. Мульти-клуб.
16.40. Паміж намі, жанчы-намі.
17.40. «Чарапашкі ніндзя». Мультфільм.
18.05. «Нові К»-топ-10.
19.05. Шоу Аляксандра Са-ладухі.
20.30. Пяць хвілін на жарты.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. «... як Ікар». Маст.фільм.
23.50. Пад купалам Сусвету.
24.00. Кубак Беларусі па цяжкай атлетыцы.

0.30. «Каскад».
0.50. Відэама-нявідэма.
Канал «Астанкіна»
15.15. «Рыжая трава». Міжнародны фольк-клуб.
15.45. Тайны Старой плош-чы.
16.15. «Жыццё запаркаў».
16.55. Брайн рывг.
17.45. Да і пасля...
18.40. «Справа аб выкра-данні дзіцяці Ліндберга». 1-я серия.
19.40. Добрай ночы, малы-шы!
20.00. Навіны плюс.
20.35. Надвор'е.
20.45. «Камісар». Тэлесеры-ял.
21.45. Футбол. «Тарпеда» (Масква) — «Спартак» (Ма-сква).
23.35. «Адчыненыя дзверы».
Канал «Расія»
15.15. Залатая шпора.

15.45. Ток-шоу.
16.30. «Пітэр Пэн».
17.25. Вуснамі дзіцяці.
17.55. Свята кожны дзень.
18.05. Сяргей Юрскі. Тэатр абсурду — падстава для спо-ведзі.
19.25. «Дзве жанчыны». Маст.фільм.
21.20. Зусім сакрэтна.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Праграма «А».
23.35. Чэмпіянат свету па водных відах спорту.
11 верасня, нядзеля
Беларускі тэлебачанне
8.00. Рання рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
8.55. Справа вайсковая.
9.40. Урок здарова.
10.15. Нядзельная пропа-ведзь свяшчэнніка Георгія

Латушкі.
10.25. «МТВ. Лепшыя хіты».
10.55. Беларускі тур.
11.15. «Чарапашкі ніндзя». Мультфільм.
11.40. Аэробіка. Урок На-талі Наважылавай.
12.10. «Мы гэта можам».
12.00. «Паэма аб моры».
14.45. «Спартыўнаму клубу вайсковцаў — 50».
15.10. Нядзельнае тэлекафэ «Мая мама».
15.40. «Тры апельсіны». Му-зычная праграма.
16.00. Гандбол. Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў. СКА (Мінск) — «Пелістр» (Ма-кедонія).
17.30. Дзевяты вяснік.
17.45. «Гітэ-шоу».
18.15. «Чарапашкі ніндзя». Мультфільм.
18.40. Праспект.
19.15. Запрашаем на вачоркі.
20.00. Панарама.
20.35. Пяць хвілін на жарты.

20.40. Калыханка.
21.00. Пад купалам Сусвету.
21.15. «Адзін дзень у судзе». Маст.фільм.
23.05. Камп'ютэрныя палігон.
23.20. Кубак Беларусі па цяжкай атлетыцы.
23.50. «Беларус мая свет-лая». Канцэрт.
Канал «Астанкіна»
7.15. Алімпійская рання.
7.50. Спортлото.
8.00. Марфон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішня зорка.
10.50. Пад знакам «пі».
11.40. Люстэрка.
12.20. Малыя гарады Расіі.
12.55. Шпаргалка з падарун-кам.
13.10. «Падводная адсыла каманды Кудова». Д/ф.
14.00. 17.25. 23.00. Навіны.
14.20. Дыялог у прамым

эфіры.
15.00. Жывое дрэва рамэст-ваў.
15.05. Акіно ў Еўропу.
15.40. Клуб падарожнікаў.
16.30. «Баскетбольная лімаанка» і іншыя мультфільмы.
17.35. Тэлеацыя.
17.50. Шалёны дзень, ці До-брай ночы, малышы!
18.35. Бамонд.
18.55. Надвор'е.
19.00. «Суперпаліцыі». Маст.фільм.
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны ўлік-энд.
22.10. Чэмпіянат свету па водных відах спорту.
23.10. Праменад у Ма-рыінскім.
23.55. Відэамакс.
Канал «Расія»
7.00. 13.00. 19.00. 22.00. Весті.
7.25. Чэмпіянат свету па вод-

ных відах спорту.
8.10. «Аднойчы...», «Пра-доўжанка».
8.40. «Залатая антылопа».
9.10. Добрай раніцы.
9.40. Суайчыннікі...
10.10. Аты-баты...
10.40. «Звянігара».
12.40. Шэсць сотак.
13.20. Не высечы...
13.35. Музыка ўсіх пакален-няў.
14.05. Белая варона.
14.50. «Варыцця для аднаго акцёра». Паміж і Смакту-ноўскага.
15.50. «Формула-1».
17.00. «Гуфі і яго каманда» і іншыя мультфільмы.
17.55. «Формула-1».
19.25. «Ліонзі».
21.10. Каробка перадач.
21.25. У Ксюшы.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Пецярбургскія сезоны.

Наш адрас:

220013, гор.Мінск,
вул.Б.Хмыльніцкага, 10-А, паверх 9,
рэдакцыя газеты «Мінская праўда».

Час падпісанія ў друк: па графіку 22.10.
Нумар падпісані ў 22.00.

Набрана і звярстана на настольна-выдавецкім комплексе «Мінскай праўды».
Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку».
220013, г.Мінск, пр.Ф.Скарыны, 79.

Тыраж 16580. Індэкс 63923. Зак.№96.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12